

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

nimi: EESTI DIABEEDILIIT

registrikood: 80044520

tänavatalu nimi, J. Sütiste tee 17
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthnumber: 13419

telefon: +372 5119001

e-posti aadress: eda@diabetes.ee

veebilehe aadress: www.diabetes.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	13
Bilanss	13
Tulemiaruanne	14
Rahavoogude aruanne	15
Netovara muutuste aruanne	16
Raamatupidamise aastaaruande lisad	17
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	17
Lisa 2 Võlad ja ettemaksed	17
Lisa 3 Tööjõukulud	17
Lisa 4 Seotud osapooled	17
Aruande allkirjad	19

EDA 2017 tegevusaruanne

Sissejuhatus:

Eesti Diabeediliit (EDA) on 1992. aastal loodud eraõiguslik juriidiline isik, kelle liikmeteks on EDA põhikirja tunnistavad ja tegevust toetavad juriidilised organisatsioonid, eriala ühingud ja ettevõtted. Eesti Diabeediliitu kuulub tänaseks 23 allorganisatsiooni ning 13 toetajaliiget

Eesmärgi saavutamiseks täidame EV Valitsuse poolt 1995. aastal heakskiidetud EV Invapoliitika Üldkontseptsiooni puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomise standardreegleid ja EDA arengukavast aastateks 2011 – 2017.

Teeme koostööd Rahvusvahelise Diabeedi Föderatsiooni (IDF), Eesti Puuetega Inimeste Koja (edaspidi EPIK) ja Eesti Puuetega Inimeste Fondiga (edaspidi EPIF), erinevate puude liikide ühendustega, riigiasutustega (Sotsiaalministeerium, Eesti Haigekassa, Ravimiamet, Tarbijakaitse, Maksu ja Tolliamet jne), diabeedialaste rahvusvaheliste tööruhmade ja ekspertgrupiga (DEPAC) ja oma toetajaliikmetega, samui on tihe koostöö EL riikide Diabeediliitudega. Tutvustame ja avalikustame EDA tööd ning teadvustame diabeediga seonduvaid probleeme laiale elanikkonnale kaasates ajakirjandust (trükiajakirjandus, televisioon, raadio).

Eesti Diabeediliidu eesmärgiks on:

- Aidata kaasa diabeedialase süsteemi loomisele ja väljaarendamisele Eestis
- Kõigi diabeetikute ühishuvide eest seismine
- Kaitsta ühistegevuse läbi diabeedialal tegutsevate ühingute huve ja selle kaudu iga ühingu üksikliikme huve
- Avaliku arvamuse kujundamine, üldsuse teavitamine diabeedist ja diabeetikute erivajadustest
- Diabeedialase tegevuse koordineerimine ja ideoloogia kujundamine Eesti Vabariigis

EDA lähtub oma tegevuses puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomise standardreeglitest, mis puudutavad väga paljusid valdkondi, nt ligipääsetavuse tagamine infole ja füüsilisele keskkonnale, teadlikkuse tõstmine, puuetega laste hariduse ja puuetega inimeste tööhõive edendamine, rehabilitatsiooniküsimused (abivahendite kättesaadavus), vaba aeg, puuetega inimeste tervisesport, seadusandluse jälgimine, koolitustegevus, organisatsiooni arendus, koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega jne.

Läbiviidavad tegevused on suunatud järgmistele sihtgruppidele:

Diabeetikud ja nende lähedased

Diabeetikute seltsid-(liikmesorganisatsioonid)

Toetajaliikmed-firmad

Meedikud

Ametkonnad ja riigiastused

Avalikkus

Tegevus on toimunud etapiliselt kvartalite kaupa

- **Organisatsiooni arendustegevus** EDA igapäevane tegevus katusorganisatsioonina (tegevus kogu puudegrupi ulatuses (ca 80000 inimest), lisaks 22 seltsiga nende juhatuste liikmetega, ühiste tegevuste planeerimine vastavalt EDA arengukavale ja IDF suunistele- arvestades puuetega inimestele võrdsete võimaluste loomise standardreegleid ning EPIK arengukava. Toimunud on mitmed kohtumised seltsidega, et parandada maakondade organisatsioonide tegust. Toimuvad regulaarsed kohtumised abivahendeid ja ravimeid tootvate firmadega, et tagada parim võimalik ravikvaliteet. Ettepanekute esitamine ametkondadele diabeetikute elukvaliteedi parandamiseks. Kohtumised Sotsiaalministeeriumi, Haigekassa jne ametkonnaga. Kohtumised ajakirjanikega, esinemised raadios, televisioonis, artiklite ja ülevaate kirjutiste avaldamine trükiajakirjanduses. Kohtumised erinevate projektipartneritega ja rahastajatega, et tagada EDA jätkusuutlik tegevus. Projektide kirjutamine ning esitamine, aruandluse koostamine ja esitamine projektide rahastajatele. Kirjavahetuse pidamine, EDA on oma tegevusega propageerinud informatsiooni levikut elanikkonna hulgas, selgitustööd on tehtud kõigis maakondades elanikkonna hulgas, avaldatud on mitmeid ülevaatekirjutisi ja artikleid diabeedi leviku, ennetamis-ja ravivõimaluste kohta. Läbi on viidud erinevaid projekte, korraldatud on erinevaid kampaaniaid, koolitusi, seminare. Esitatud on mitmeid diabeetikute elukvaliteeti parandavaid muudatus ettepanekuid nii ravimite, kui ka abivahendite kättesaadavuse osas, samuti TVR puudutavates küsimustes.

Väga palju on 2017 aastal panustatud maakondade diabeetikute informeerimisele EDA pidas hulgaliselt töökoosolekuid ja läbirääkimisi EV Sotsiaalkomisjoniga, Töötukassa, Sotsiaalkindlustusameti ja Eesti Haigekassaga et parandada TVR kitsaskohti diabeetikute tööväime hindamisel ja parandada diabeetikutele abivahendite kättesaadavust . Arutelud jätkuvad Haigekassaga 2018 aastal. Juhatuse koosolekuid on toimunud 4 korral, üldkoosolekuid on olnud 1

Osalemine erinevates komisjonides, nõukogudes, juhatustes:

- EPIK juhatuse liige
- Eesti Haigekassa Nõukogu liige
- SM töörühma "2 tüübi teenusdisain" liige
- Praxise uuringu "Diabeediravi TAK kontekstis töörühma liige
- Sotsiaalministeeriumi ravimikomisjoni liige
- Südame- ja veresoonkonnahaiguste ennetamise riikliku strateegia 2005-2020" nõukogu liige
- Eesti Patsientide Nõukoja liige
- Osalemine Rahvusvahelise Diabeedi Föderatsiooni IDF Euroopa töös
- Osalemine DEPAC komisjoni töös

• **EDA aastakonverents** kõigile Eesti Diabeediliidu liikmetele 25.03.2017 a. Teema: Diabeedi varajane preventatsioon- EDA kampaaniate valguses“ lektorid dr. Marju Past ja Ulvi Tammer-Jäätes Osalejateks allorganisatsioonide liikmed maakondadest 156 inimest

• **Aastabülletään Diabetes**

Diabetes omab püsivat väärtust aastate lõikes, käsitletud teemad on vajalikud diabeetikule oma igapäevaseks toimetulekuks ja ravi teostamiseks. Seega on ajakiri püsiva väärtusega ka järgnevate aastate lõikes. Käsitletakse süstimise, veresuhkru mõõtmise, dieedi ja tüsistuste raviga seotud teemasid. Maht: 20-24 lehekülge , tiraaz 5000 , ilmub 1x aastas Levitamine: levitatakse maakondades diabeetikute seltside, polikliinikute, haiglate, Puuetega Inimeste Kodade, sots. osakondade ja raamatukogude kaudu. Polikliinikutes ja raamatukogudes on laenutamiseks mõeldud komplektid. Jätkatakse levitamist arstide kaudu mitte liikmetele

• **2 päevane seminar ja üldkogu koosolek Ruunaveres** 01-02.07.2017

Teemal: Arengukava ja organisatsiooni jätkusuutlikus Osalejate arv 58 inimest üle vabariigi 2 päeva jooksul (a´2x 6 tundi) jagasid seltside juhid maakondade organisatsioonide kogemusi , harjutati praktilisi ülesandeid, koolituste planeerimist, toimub abivahendite tutvustus ja praktiline õppus. Planeeriti EDA järgmise aasta tegevuskava ja seltside sõpruskavasid partnerorganisatsioonidega. Lektoriteks: Eesti Diabeedikeskusest dr. M.Past; Eesti Diabeediliidust U. Tammer-Jäätes , Praxisest- Gerli Paat-Ahi ja Töötukassast

• **Diaatleetide õppelaager**

toimus Varemurrus 02-07.07 2017

Osalejate 25 1 tüüpi diabeetikut/ diaatleeti üle vabariigi

Laager on diaatleetidele toimetuleku õpetuse teostamise koht, Diaatleete õpetati iseseisvalt insuliini doose reguleerima, veresuhkrut mõõtma, dieeti arvestama vastavalt väga suurtele füüsilistele koormustele. Suur osa on psühholoogilisel nõustamisel, sest diaatleetidel on hirm eluohtliku hüpoglükeemia tekke ees, sest nende elu sõltub insuliinisüstidest, veresuhkru mõõtmisest ja kindlast toiduaegadest ja kogustest. Diaatleete õpetati arvestama füüsilist koormust ja jälgima end eriolukordades. Toimusid lisaks loengud erinevatel teemadel. Diaatleetidel võib tekkida eluohtlike olukordi ja seetõttu peab olema laagris pidev meditsiiniline valve.

• Rahvusvahelisele Diabeedipäevale ja Eesti Diabeediliidu 25 aastapäevale pühendatud pidulik kontsert/aktus ja hommikukonverents.

14.11.2017 toimus Lillepaviljonis. Osalejate arv 186 inimest. Üritusel tänati EDA 25 aasta tegevusse panustanud inimesi, tänati sponsoreid ja koostööpartnereid. Muu hulgas osalesid EV riigikogu liikmed pr. Helmen Kütt; pr. Monika Haukanõmm; Haigekassa juhataja Rain Laane; Sotsiaalministeeriumi, Töötukassa jne esindajad; EPIF ja EPIF esindajad.

Maailma diabeedipäev 2017 „Naised ja diabeet“

ÕIGUS TERVELE TULEVIKULE

Maailma Diabeediföderatsioon (IDF) rõhutab seekordsel diabeedipäe-val, kui tähtsad on kõigi naiste jaoks võrdsetel alustel kättesaadavad dia-beediravimid ja -tehnoloogiad, toimetulekukoolitus ning informat-sioon, aitamaks vältida 2. tüüpi diabeeti.

Diabeediga toimetulemiseks ja ter-vise parandamiseks on vaja kõigile naistele võrdsetel alustel kättesaada-vat ra-vi ja koolitust.

Faktid

☐ Maailmas on üle 199 miljoni diabeetikust naise. Lähema paarikümne aas-ta jooksul see arv kasvab kolmandiku võrra.

☐ Kaks diabeeti põdevat naist viiest on fer-tiilses eas.

☐ Diabeet on üle maailma esinemissage-duselt üheksas naiste surma põhjus, tuues kaasa üle 2 miljoni surma aastas.

☐ 2. tüüpi diabeeti põdeval naisel on 10 korda suurem tõe-näosus haigestuda sü-da-me-vere-soonkonna haigus-tesse kui mittedia-beetikul.

☐ 1. tüüpi diabeeti põdeval naisel on kõrge-nenud varase raseduse katkemise risk või risk lapse väärarenguks.

Mida teha?

☐ Tervishoiusüsteem peab naiste vaja-dus-tele pöörama piisavat tähelepanu.

☐ Diabeetikute nõustamine on vajalik juba enne rasestumist, vältimaks rasedusaegseid riske.

☐ Naised ja tüdrukud peaksid tervise arendamiseks saama võimaluse olla füüsiliselt piisavalt aktiivsed.

Rasedad peaksid diabeedi-aspekti olemasoleva suurema jälgimise all ja saama koolitust, et parandada tervisetulemusi nii emal kui ka lapsel.

Faktid:

☐ Iga seitsmes sünnitus on seotud gestatsioonidiabeediga.

☐ IDFi hinnangul esines 2015. aastal 16,2 protsendil elusa lapse sünnitanutest mingil kujul rasedusaegne kõrge veresuhkrutase. Pooltel gestatsioonidiabeedijuhtudel areneb sünnitajal 5-10 aasta jooksul välja 2. tüüpi diabeet.

☐ Pooltel juhtudel esineb rasedusaegset kõrget veresuhkrutaset alla 30-aastastel naistel.

Mida teha?

☐ 2. tüüpi diabeedi ennetamine peab keskenduma emade tervisele, toitumisele ja muule tervisekäitumisele nii enne rasedust kui ka selle ajal, aga ka lapse toitumisele imiku ja mudilasena.

☐ Sünnituseelne naiste tervisekontroll peab tegelema ka diabeedi, sh gestatsioonidiabeedi varase avastamisega.

☐ Meditsiinitöötajaid, sh ämmaemandaid tuleb diabeedi osas koolitada: kuidas seda tuvastada, ravida ja sellega toime tulla ning jälgida raseduse ajal.

Naised ja tüdrukud on võtme-tegelased tervislike eluviiside rakendamisel, edendades tervise-vaste põlvkondade tervist ja heaolu.

Faktid

☐ 70% 2. tüüpi diabeedi juhtumitest on võimalik ära hoida tervislike eluviiside abil.

☐ 70% täiskasvanute varajastest surmadest tuleneb käitumisviisidest, mis kujunesid välja noorukieas.

☐ Naistel on emadena suur mõju oma laste tervise seisukorra suhtes.

☐ Uuringute järgi on emadel suur mõju laste toitumisele, tervisele ja haridusele.

☐ Naised kujundavad majapidamises toitumis- ja elustiili harjumusi ning evivad seetõttu potentsiaali ennetustööks kogu perekonna jaoks.

Mida teha?

☐ Teadmiste abil kujundada naiste ja tüdrukute suutlikust toime tulla 2. tüüpi diabeedi ennetamisega kogu oma perekonnas, sealhulgas iseenda tervisega.

☐ Edendades füüsilise treenimise võimalusi neidude jaoks, ennetame diabeeti.

Projekti väliselt on toimunud:

Seminarid perearstidele, endokrinoloogidele , diabeediõdedele ja apteekritele

Diabeedipäeva kampaania Apotheka apteekides:

Veresuhkru tase osutus kõrgemaks ligi kolmandikul testi läbinutest.

Rahvusvahelise diabeedipäeva raames korraldatud üle-eestilisel tasuta veresuhkru mõõtmisel tuvastati normist kõrgem veresuhkru tase pea kolmandikul testi läbinutest. Kokku läbis testi 536 inimest.

“Teise tüübi diabeeti põhjustav kõrge veresuhkru tase on tõusev trend,” märkis Eesti Diabeediliidu juhataja Ulvi Tammer-Jäätes. “Kui eelmisel aastal korraldatud mõõtmisel tuvastati normist kõrgem veresuhkru näitaja 19% testitutest, siis 2015 aastal olid normist kõrgemad näidud vaid 16-l protsendil. Paari aastaga on kasv ligi kahekordne.”

Kiiresti kasvava diabeediriski juures on oluline osa ka rahvastiku vananemisel ja üldisel heaolu suurenemisel. “Kuna oht haigestuda diabeeti tõuseb märgatavalt just üle 40-aastaste ülekaaluliste inimeste hulgas, mängivad heaolu suurenemisega kaasnevad ebatervislik toitumine ja liigne rasvumine siin olulist rolli,” kommenteeris Ulvi Tammer-Jäätes kiiresti kasvavaid veresuhkrunäite. "Lihtsaimaks mooduseks diabeedist hoidumisel on seetõttu füüsiline aktiivsus ning tervislik toitumine just vanemas eas."

Eesti Diabeediliit koostöös Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsiga korraldavad tasuta veresuhkru mõõtmist juba kaheksandat aastat järjest. Mõõtmise eesmärgiks on tuvastada veresuhkru kontrolliga märkamatult arenev teise tüübi diabeet ehk suhkruhaigus.

Teise tüübi diabeeti põeb Eestis hinnanguliselt ca 70 000 inimest.

Lisaks korraldati nnim diabeedipäevi maakondades, kuhu eelmisel aastal diabeedibuss ei jõudnud ning kus osalejate huvi oli väga suur.

DIABEEDIPÄEV Põltsamaal

neljapäeval, 23.02.2017:

10.00–13.00 Põltsamaa Päevakeskuses
Lossi tn 47

- Tule ja hinda oma diabeediriski
- Pea nõu diabeedilõuga
- Saad end mõõta, kaaluda ja anda vereproovi, et saada selgust, kas on põhjust diabeedi pärast muretseda.

Ära kaota aegal Võibolla pead midagi ette võtma.
Eestis elab 70 000 inimest, kes pole oma diabeeti teadustanud.
Sina kasuta võimalust!

Koostöö Eesti Haigekassaga ja EV Sotsiaalministeeriumiga

EDA juhataja on nimetatud EHK nõukogu liikmeks ja samuti EV Sotsiaalministeeriumi soodusravimi komisjoni liikmeks. Korduvalt on toimunud kohtumised EHK töötajate ja juhtkonnaga, et leida üheskoos lahendused diabeetikute abivahendite (pumbad ja sensorid) kättesaadavuse parandamiseks.

Valminud on õppematerjalid

- 1) Insuliinravi eesti ja vene keeles
- 2) Tervislik taldrik eesti ja vene keeles

Kohtumine sotsiaalkomisjoniga.

Eesti Diabeediliit ja Eesti Endokrinoloogia Selts on mures, et Töövõimereform kahjustab olulisel määral diabeetikute toimetulekut ning elukvaliteeti.

Eesti Diabeediliidu poole on pöördunud hulgaliselt diabeetikuid, kes on hoolimata oma eluaegsest raskest haigusest nüüd reformi käigus tunnistatud täiesti töövõimelisteks ning puuet ei ole samuti tuvastatud. Eesti Diabeediliit pöördus EV Riigikogu Sotsiaalkomisjoni poole taotlusega teema aruteluks sotsiaalkomisjonis.

Taotluse tulemusel kohtus Eesti Diabeediliit 02.05.2017 Riigikogu Sotsiaalkomisjoniga, et arutada diabeetikute probleeme seoses Töövõimereformiga.

Ühiselt tõdeti, et diabeetikute toimetulek ei tohi reformi tulemusel halveneda ning tekkinud probleemidele otsitakse lahendusi. Kohtumisel osalesid ka Sotsiaalministeeriumi, Töötukassa ja Sotsiaalkindlustusameti esindajad. Lahenduste leidmiseks toimus järgmine kohtumine Töötukassaga 04.05.2017 kuupäeval.

Eesti Diabeediliidu 2 liikmeline delegatsioon osales 04-08.12.2017 IDF (International Diabetes Federation) kongressil Abu Dhabis.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Varad		
Käibevarad		
Raha	32 957	28 158
Nõuded ja ettemaksed	927	1 640
Kokku käibevarad	33 884	29 798
Kokku varad	33 884	29 798
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	6 695	3 949
Kokku lühiajalised kohustised	6 695	3 949
Kokku kohustised	6 695	3 949
Netovara		
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	25 849	34 061
Aruandeaasta tulem	1 340	-8 212
Kokku netovara	27 189	25 849
Kokku kohustised ja netovara	33 884	29 798

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	53 527	29 972
Annetused ja toetused	24 745	26 239
Muud tulud	2	2
Kokku tulud	78 274	56 213
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-24 691	-26 239
Mitmesugused tegevuskulud	-11 716	-5 040
Tööjõukulud	-40 524	-33 140
Muud kulud	-3	-6
Kokku kulud	-76 934	-64 425
Põhitegevuse tulem	1 340	-8 212
Aruandeaasta tulem	1 340	-8 212

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	1 340	-8 212
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	713	10 475
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	2 746	1 622
Kokku rahavood põhitegevusest	4 799	3 885
Kokku rahavood	4 799	3 885
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	28 158	24 273
Raha ja raha ekvivalentide muutus	4 799	3 885
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	32 957	28 158

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	34 061	34 061
Aruandeaasta tulem	-8 212	-8 212
31.12.2016	25 849	25 849
Korrigeeritud saldo 31.12.2016	25 849	25 849
Aruandeaasta tulem	1 340	1 340
31.12.2017	27 189	27 189

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Lisa 2 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad töövõtjatele	2 580	2 580
Maksuvõlad	4 115	4 115
Kokku võlad ja ettemaksed	6 695	6 695
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad töövõtjatele	1 792	1 792
Maksuvõlad	2 157	2 157
Kokku võlad ja ettemaksed	3 949	3 949

Lisa 3 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	35 314	28 170
Sotsiaalmaksud	5 211	4 970
Kokku tööjõukulud	40 525	33 140
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	2	2

Lisa 4 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2017	31.12.2016
Juriidilisest isikust liikmete arv	23	23

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	10 800	10 800

Juhatuse liikmed:

Ulvi Tammer-Jäätes

Hannes Room

Einari Suur

Rein Suppi

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 18.06.2018

EESTI DIABEEDILIIT (registrikood: 80044520) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ULVI TAMMER-JÄÄTES	Juhatuse liige	18.06.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Tervisehäiretega isikute ühendused ja nende liidud; puuetega inimeste ühendused ja nende liidud, erivajadustega inimeste kaitseühendused	94997	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5119001
E-posti aadress	eda@diabetes.ee
Veebilehe aadress	www.diabetes.ee